

Toelichting doeltreffendheid subsidies 2407729/2407733

Naam uitvoeringsregeling: Uitvoeringsregeling Subsidie duurzame waterstofprojecten Noord-Holland 2025-2026

Beleidskader of -programma:

- Waterstofprogramma provincie Noord-Holland 2025-2027
- Actieprogramma Klimaat
- Coalitieakkoord Verbindend Vooruit

1. Wat willen we bereiken?

Beleidskader

Het beleidskader van deze uitvoeringsregeling vindt zijn oorsprong in '[Verbindend Vooruit](#)' in het [Actieprogramma Klimaat](#) en het [waterstofprogramma Noord-Holland](#).

Beleidsdoel en doel uitvoeringsregeling

Reductie van broeikasgassen behoort tot de absolute prioriteiten van onze tijd. De energietransitie heeft dan ook een prominente plek in het coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit' en de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050. In 2050 wil de provincie klimaatneutraal zijn en moet de economie circulair zijn. In het coalitieakkoord heeft de provincie Noord-Holland de doelstellingen van het klimaatakkoord onderschreven en aangegeven dat zij wil bijdragen aan de nationale ambitie van 55% CO₂ reductie in 2030 ten opzichte van 1990. De provincie heeft haar klimaatambities verder uitgewerkt in het Actieprogramma Klimaat (APK). Voor het thema waterstof hebben Provinciale Staten in april 2025 het Waterstofprogramma Noord-Holland 2025-2027 vastgesteld.

De transitie naar een CO₂-neutrale samenleving bestaat uit verschillende maatregelen. Veel sectoren kunnen het gebruik van fossiele brandstoffen uitfasen door deze te vervangen door groene elektriciteit of warmte. Er zijn echter sectoren waarvoor dit lastiger of minder haalbaar is, en waar duurzame waterstof een kansrijke route biedt om fossiele brandstoffen te vervangen. Waterstof geproduceerd uit duurzame bronnen zoals natte biomassa en groene elektriciteit¹ kan aardgas vervangen als duurzame grondstof of als duurzame brandstof in productieprocessen waarvoor hoge temperatuur benodigd is. Duurzame waterstof zou ook toegepast kunnen worden als 'brandstof' voor voertuigen. Duurzame waterstof biedt dus kansen voor de verduurzaming van de industrie, de lucht- en scheepvaart, toepassing elektriciteitsbalanceren en zware mobiliteit. Ook voor historische binnensteden die niet kunnen elektrificeren en waarbij ook geen warmtenet gerealiseerd kan worden, kan duurzame waterstof een alternatief voor aardgas vormen. Een transitie naar duurzame waterstof draagt niet alleen bij aan een lagere CO₂-uitstoot, maar ook aan een schonere lucht doordat het gebruik van waterstof zorgt voor minder fijnstof- en stikstofuitstoot dan fossiele brandstoffen. De provincie gaat ervan uit dat de overgang naar duurzame waterstof ook kansen biedt

¹ Grijs waterstof wordt geproduceerd uit aardgas. In dit productieproces komt veel CO₂ vrij.

voor de economie, werkgelegenheid, techniek en wetenschap. Het trekt nieuwe bedrijven aan en het innovatieve karakter van de waterstofontwikkelingen leidt tot snelle kennisontwikkeling.

Waterstofprogramma Noord-Holland 2025-2027

In het **Waterstofprogramma Noord-Holland 2025 - 2027** zijn de ambities en doelen van de provincie op het gebied van duurzame waterstof aangescherpt en geconcretiseerd ten opzichte van de Waterstofstrategie uit 2020. In dit programma is duidelijk aangegeven in welke sectoren waterstof een sleutelrol kan gaan spelen —zoals de industrie, zware mobiliteit en het balanceren van het elektriciteitsnetwerk—en welke rol de provincie Noord-Holland speelt in het stimuleren van ontwikkelingen in de waterstofketen. Daarbij wordt ingezet op een gebalanceerde ontwikkeling van de productie, opslag, infrastructuur en toepassing van waterstof, met oog voor ruimtelijke inpassing, watergebruik en veiligheid. Bij de besluitvorming over het waterstofprogramma is door provinciale staten via motie M338-2025 extra aandacht gevraagd voor groene waterstofproductie uit zout water.

UVR duurzame waterstofprojecten 2025-2026

Om deze doelen te bereiken zet de provincie onder meer financiële middelen in ter ondersteuning van projecten die bijdragen aan een robuust en toekomstbestendig waterstofecosysteem. Daarbij is gebleken dat er, ondanks financieringsmogelijkheden vanuit het Rijk en de EU voor zowel de verkenningsfase als de realisatiefase van waterstofprojecten, een cruciale leemte bestaat in de zogenoemde *businesscasefase*. In deze fase, waarin partijen toewerken naar een definitief investeringsbesluit, worden vaak substantiële kosten gemaakt voor specialistische inhuur op het gebied van ruimtelijke, technische, commerciële en juridische aspecten. Juist deze fase blijkt in de praktijk slecht gefinancierd, waardoor veelbelovende projecten blijven steken in de planvorming.

Om die reden voorziet de provincie met de nieuwe uitvoeringsregeling duurzame waterstofprojecten Noord-Holland 2025–2026 in ondersteuning voor deze businesscasefase, naast ondersteuning voor verkenningen (in de vorm van pilots) en de uiteindelijke realisatie. Hiermee wordt een belangrijke barrière weggenomen en kunnen kansrijke initiatieven daadwerkelijk tot uitvoering komen, wat bijdraagt aan zowel de provinciale klimaatdoelen als aan economische ontwikkeling en innovatie.

Deze regeling beoogt de ontwikkeling en realisatie van duurzame waterstofprojecten in de provincie te versnellen. Subsidie kan worden verstrekt voor drie typen activiteiten:

1. Het opstellen van een businesscase voor een duurzaam waterstofproject;
2. Het uitvoeren van een pilot;
3. De daadwerkelijke realisatie van een duurzaam waterstofproject.

De regeling richt zich op projecten binnen de focusgebieden in Noord-Holland die benoemd zijn in het Waterstofprogramma, inclusief de bij de besluitvorming aangenomen motie. Kleinschalige projecten (<5 MW) kunnen ook buiten deze gebieden worden ondersteund. Doelgroepen zijn ondernemers die actief zijn op het gebied van waterstofproductie, -opslag, -transport en -toepassing.

Met deze regeling wil de provincie Noord-Holland bijdragen aan de volgende maatschappelijke doelen:

- Het verduurzamen van de energiehuishouding in sectoren zoals industrie, mobiliteit en landbouw;
- Het benutten van de economische en technologische kansen die waterstof biedt voor de regio;
- Het onderzoeken en waar mogelijk met pilotprojecten inzetten op groene waterstofproductie uit zout water.

De provincie heeft dus enerzijds vanuit de klimaatambities en anderzijds vanuit economische doelstellingen een groot belang bij op gang brengen van een duurzame waterstofeconomie in Noord-Holland.

De regeling richt zich op partijen die bezig zijn met de opzet en uitrol van duurzame waterstofprojecten. Dat zijn projecten die gaan over de productie, opslag, transport en/of toepassing van duurzame waterstof.

Welk effect verwachten wij van deze regeling

We verwachten dat deze regeling bijdraagt aan het tot stand komen van de duurzame waterstofprojecten, waardoor eerder de waterstofontwikkelingen op gang komen en we daardoor eerder daadwerkelijke verduurzaming en een schonere leefomgeving kunnen bewerkstelligen.

2. Wat moeten we daarvoor (laten) doen?

De subsidieregeling heeft tot doel het ondersteunen van de tot stand koming van waterstofprojecten voor de productie, opslag, transport en/of toepassing van duurzame waterstof.

De subsidieaanvrager – dit kan een individuele partij of een consortium zijn – kan subsidie ontvangen voor het laten opstellen van een businesscase voor het beoogde duurzame waterstofproject. Een businesscase betreft een verdiepende analyse van de technische en economische haalbaarheid van de productie, het transport, de opslag of toepassing van waterstof. Deze analyse omvat een onderbouwing van de verwachte kosten en opbrengsten, een inschatting van risico's en randvoorwaarden, en geeft inzicht in aspecten zoals vergunningen, investeringsbehoefte, onrendabele top, de rolverdeling tussen betrokken partners en de planning van de realisatie. Op basis van deze businesscase kan de initiatiefnemer een onderbouwd investeringsbesluit nemen.

3. Waarom gaat de subsidieregeling werken?

Welke activiteiten gaan we subsidiëren?

Met deze subsidieregeling gaan we de volgende activiteiten subsidiëren aangaande duurzame waterstofprojecten:

- a. het opstellen van een businesscase voor een duurzaam waterstofproject;
- b. het uitvoeren van een pilot rond een duurzaam waterstofproject;
- c. het realiseren van een duurzaam waterstofproject.

Welke aannames over de werking van de regeling in relatie tot het effect dat we ermee willen bereiken zijn er?

Met deze regeling verwachten we dat een aantal duurzame waterstofprojecten die nu niet verder komen en daardoor stil liggen, weer opgepakt gaan worden. We verwachten dat we hiermee de ontwikkeling van duurzame waterstofprojecten kunnen versnellen. De aanname hierbij is dat het kunnen laten uitvoeren van een businesscase op basis waarvan definitieve investeringsbesluiten genomen kunnen worden, deze besluiten ook daadwerkelijk genomen gáán worden.

Wat is de doelgroep van de regeling en hoe sluit de inrichting van de regeling aan op hun behoeften?

De doelgroep van deze subsidie zijn zowel publiekrechtelijke rechtspersonen als privaatrechtelijke rechtspersonen en samenwerkingsverbanden van privaat- of publiekrechtelijke rechtspersonen. Voorbeelden van mogelijke aanvragers zijn havenbedrijven, gemeenten, netbeheerders, private bedrijven, consortia van verschillende bedrijven en (semi)overheden, onderzoeksinstituten e.d.

Welke inhoudelijke overwegingen werken door in de subsidieregeling?

De korte marktverkenning naar projecten die wachten op financiële ondersteuning van de businesscase fase levert een beeld op van grote variëteit in de omvang van de financieringsbehoefte. Met een max. bedrag van €250.000 per project verwachten wij dat het merendeel van de projecten verder gebracht kunnen worden. Tijdens de vorige subsidieronde, waarbij dezelfde financieringsgrens werd gehanteerd, hebben wij geen signalen ontvangen dat dit bedrag ontoereikend zou zijn.

Het volgende budget is beschikbaar voor de regeling.

	2025-2026	totaal
Kosten UVR	€1.500.000	€1.500.000
<i>Reserve Energietransitie</i>		<i>€1.500.000</i>

De hoogte van de gevraagde subsidie zal per duurzaam waterstofproject sterk verschillen, waarmee het subsidiebedrag per aanvraag kan variëren tussen de €10.000 en de €250.000. Afhankelijk van de hoogte van de gevraagde subsidie per aanvrager zullen er minimaal 6 en maximaal 150 projecten subsidie kunnen ontvangen.

4. Hoe gaan we het effect en de impact van de subsidieregeling monitoren en evalueren?

De subsidieregeling loopt 1,25 jaar. De regeling gaat per 10 juni 2025 open en loopt in principe tot eind 2026. Na het sluiten van de regeling zullen we een afsluitend evaluatieonderzoek doen. Daarbij worden de volgende vragen zo veel mogelijk beantwoord:

- is er voldoende gebruik gemaakt van de regeling (aantal aanvragen, voor welke bedragen, voor welke projecten, welke doelgroep)? Zo niet, wat zijn hiervan de oorzaken?
- is het beschikbare budget passend gegeven de behoefte bij de doelgroepen?
- zijn de voorwaarden passend?
- biedt de regeling voldoende oplossing voor het te realiseren beleidsdoel (versnelling van de waterstofprojecten), of zijn nog andere maatregelen nodig?

De eindevaluatie zal zich richten op de vraag of de subsidie heeft geleid tot daadwerkelijke investeringsbeslissingen voor realisatie van de projecten (op basis van de uitgevoerde businesscases) en daarmee indirect tot het versnellen van de duurzame waterstofprojecten in Noord-Holland. De effectiviteit van deze regeling zal geëvalueerd worden aan de hand van een steekproef van ingediende projecten en op basis daarvan gesprekken te voeren met betrokkenen.